No. 154. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

ZONDAG 24 DECEMBER.

Uit hoofde van het invallende KERSFEEST, *zal er Dingsdag* *geene Courant verschijnen.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op den gemiddelden prijs waarvoor de *Rogge* ter weekmarkt binnen deze Stad is verkocht geworden, namelijk op de twee Dingsdagen vóór en den eersten Dingsdag na *St. Lucie*, volgens welken maatstaf naar den ouden herkomen, de Thoornsche markt der Rogge moet worden geregeld.

Hebben dientengevolge de *Thoornsche markt* der *Rogge* voor het jaar 1843, vastgesteld op *vijf gulden drie cents* de Nederlandsche mudde of *vier gulden een en dertig cents* de Bredasche veertel.

En opdat de belanghebbenden daarvan kennis dragen, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 21 December 1843.

DE ROY, vt.

Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten December.

De Prins *August* van Saxen-Coburg, benevens zijne echtgenoote de Prinses *Clementine* van Orleans, worden heden uit Duitschland in deze hoofdstad verwacht.

— De nieuwe minister van openbare werken, *Dumon*, heeft zijne betrekking reeds aanvaard en bezit genomen van het hôtel zijns departements.

— Volgens den *Courrier Français* zou het ministerie bedacht zijn, om met het volgend jaar eene belasting op de honden en de rijtuigen aan beide kamers voor te dragen.

— Gisteren heeft met groote staatsie de lijkplegtigheid van wijlen den heer *Casimir Delavigne* plaats gehad. Des dichters zoon en twee zijner broeders volgden de lijkbaar, voorts de leden der fransche Akademie, de commissie der dramatische auteurs, vele leden uit de beide kamers en andere aanzienlijken; bij het graf werden lijkredenen uitgesproken door den graaf *Montalivet*, de heeren *Victor Hugo*, *Soulié*, *Tissot*, *Samson*, en *L. Chodski*, de laatste uit naam der gebannen Polen.

— Altijd spreekt men van het aanstaand vertrek der koningin *Christina* naar Spanje; stellig wil men intusschen, dat onze koning der vorstin ten sterkste dezen stap zou afgeraden hebben.

— Telegraphische depêches uit Spanje zijn door het gouvernement in de laatste dagen niet bekend gemaakt. De tijdingen uit de Spaansche hoofdstad gaan tot den 15den dezer, toen nog altijd de discussien in het congres over de verklaring der koningin voortduurden. De eigenlijke quaestie is door de langdurige discussien en de incidentele voorstellen genoegzaam geheel uit het oog verloren, zijnde het spreekgestoelte geheel het strijdtooneel der partijen geworden, waar de hartstogten steeds heviger worden opgewekt. Zoo was de eerste minister *Bravo*, in de zitting van den 14den aan het woord en sprak over een bijzonder onderhoud dat hij met den voormaligen oorlogsminister, den generaal *Serrano*, had gehad; doch zijne gezegden werden openlijk door laatstgenoemden weêrsproken, en zulks gaf aanleiding tot een zeer opstuimig tooneel en bittere verwijten. Na de zitting hebben eenige leden beproefd beide heeren te bevredigen, maar tot nog toe vruchteloos. De heer *Olozaga* heeft goedgevonden zich verwijderd te houden en de jongste zittingen niet bijgewoond, zoo men zegt uit vrees voor zijne persoonlijke veiligheid.

— Zoo binnen als buiten de kamer heerschte veel opgewondenheid. Er liepen geruchten van een dekreet tot ontbinding der cortes en van de zamentrekking eener aanzienlijke magt rondom de hoofdstad.

— De Napelsche gezant, prins *Carini*, heeft in een bijzonder gehoor zijne geloofsbrieven aan de koningin overhandigd.

— Als aanstaand gezant te Parijs, werd de heer *Martinez de la Rosa* genoemd.

— Van de spaansche grenzen wordt geschreven dat de opstandelingen in het fort van Figueras den 9den de stad gedurende zes uren beschoten hebben, als wanneer het zou gestaakt zijn, op de herinnering van den franschen consul, dat *Ametller* een uitstel van vier en twintig uren vergund had; den 10den is intusschen het schieten met nog grootere hevigheid hervat. *Prim* heeft de nabestaanden van *Ametller* te Figueras in verzekerde bewaring genomen, doch behandelt hen wel.

— Ter beurze van heden (21 *December*) waren genoteerd: 5 pCt. 123,10; 3 pCt. 81,15; Nap. r. 106,60; Spanje 29; Rom. L. 104.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten December.

Gisteren is het parlement *pro forma* vergaderd geweest, om het besluit tot verdere prorogatie te hooren voorlezen.

Er is weder spraak dat de ministers in de aanstaande parlementszitting nieuwe wijzigingen in de graanwetten willen voorslaan; nogtans zou men het stelsel eener klimmende schaal niet laten varen om aan dat van een vast regt de voorkeur te geven. Het getal der tegenstanders van het tegenwoordig stelsel groeit intusschen dagelijks aan.

— Men weet, dat het regtsgeding tegen *O'Connell* en zijne medeaangeklaagden den 15 Januarij een aanvang zal nemen; men denkt dat hetzelve ruim zes maanden zal duren. Zeker is het, dat de zaakgelastigden der beschuldigden ruime verzekering voor hen gehuurd hebben, en wel voor den tijd van zes maanden of van een jaar, naar mate van den afloop der zaak.

— Eergisteren is een der oudste pairs, namelijk lord *Lynedoch*, meer onder den naam van sir *Th. Graham*, zijn familienaam, bekend, in den ouderdom van ruim 93 jaren overleden. De overledene had zich bijzonder in de krijgsloopbaan, vooral bij den oorlog in Spanje, onderscheiden, en was tot den rang van luitenant-generaal opgeklommen.

— Laatstleden Maandag is de hertog van *Bordeaux* te Birmingham aangekomen, om er de groote fabrijken te bezoeken. Hij is er slechts door de R. K. geestelijkheid met eenige belangstelling ontvangen.

— De onlangs door een fransch dagblad medegedeelde opgave van het getal der gewapende stoomschepen, welke Frankrijk bereids heeft, en hetwelk niet minder dan honderd en dertien, te zamen van twee en dertigduizend paardenkracht, bedraagt, geeft dezerzijds aanleiding om aan te toonen hoe ver Engeland te dezen opzigte achterlijk is, daar dien de koninklijke britsche zeemagt nog slechts acht en tachtig zoodanige schepen in dienst of in aanbouw heeft, welker gezamentlijke paardenkrachten de twintig duizend nog niet bereiken. Het belang van dit verschil wordt door allen gevoeld, welke inzien dat, in het onverhoopt geval van een zeeoorlog, de overmagt hoofdzakelijk van dezen nieuwen tak der dienst zou afhangen.

— Den 5 October heeft de generaal *Santa Anna*, bij eene proclamatie, de waardigheid van president van Mexico, wegens den ongunstigen toestand zijner gezondheid, nedergelegd, en is daarop naar een van zijne landgoederen vertrokken. Het voorzitterschap wordt *ad interim* bekleed door Don *Vincent Canalizo*, een vertrouwd vriend van *Santa Anna*.

— Ter beurze van gisteren stonden de 3 pCt. cons. 95⅞; Ned. 2½ pCt. 55⅝; 5 pCt. 99⅜; Spanje 20 drie achtste; Port. 43; Mexico 31½; Braz. 73¾; Columb. 11⅝.

BELGIË.

BRUSSEL, den 22sten December.

De kamer der vertegenwoordigers heeft eergisteren de begrooting van oorlog voor het volgend jaar na eene langdurige discussie, ten bedrage van ruim 28 millioenen fr., aangenomen. Vele leden hebben geklaagd over de weinige geoefendheid en de te groote sterkte van het leger, welke denkbeelden de minister van oorlog

bestreden heeft; vooral heeft hij zich verzet tegen het denkbeeld om hetzelve door de burgerwacht te doen vervangen. Bij de stemming hebben zich 71 leden voor en 7 tegen verklaard. Het leger zal dus 80000 man sterk zijn en de ligting voor 1844 10000 man bedragen.

NEDERLANDEN.

[illegible], den 23sten December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Woensdag zijn weder ingekomen requesten van grondeigenaren uit Groningen en Drenthe, die bedenkingen voordragen tegen het opnemen der grondeigendommen onder de belasting op de inkomsten. — Verzending aan de commissie.

Wordt aangeboden een geschrift van den heer W. Wolters, ten titel voerende: 's Lands geldbeheer op de regte schaal gewogen. — Plaatsing in de boekerij.

De voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen tot leden van de commissie, tot het opstellen van een ontwerp van adres aan den Koning, in antwoord op de ontvangene kennisgeving, betrekkelijk het overlijden van Z. M. Koning *Willem Frederik* Graaf van Nassau, benoemd zijn de heeren *Backer*, *Bruce*, *Gevers*, *Schooneveld* en *Verwey Mejan*. — De commissie zal zich onverwijld met de vervulling der haar opgedragene taak bezig houden.

De centrale afdeeling doet verslag over de ontwerpen van wet, houdende de *tweede* en *achtste* hoofdstukken der staatsbegrooting voor de jaren 1844—1845, ten aanzien der *Hooge Collegien van Staat* enz. en der *Marine*. — Wordt besloten, de beraadslagingen over deze beide ontwerpen op Vrijdag te houden.

Daarna wordt de vergadering gescheiden tot Donderdag, om alsdan te beraadslagen over de ontwerpen van wet wegens de tarieven van justitiekosten enz.

Zitting van Donderdag, den 21 December.

In dezelve is ingekomen een brief van *C. van der Tuuk*, te Haarlem, verzoekende in de Kamer toegelaten te worden, ten einde vroegere adressen, door hem ingediend, nader te ontwikkelen. — Omtrent dit verzoek wordt overgegaan tot de orde van den dag.

De commissie voor de verzoekschriften brengt bij monde van den heer *de Jong*, verslag uit op een adres van *J. F. van der Heyden* en *W. Huysmans*, notarissen te Eindhoven, die in bedenking geven, om doeltreffende maatregelen te nemen tegen het verleenen, zonder noodzakelijkheid, van dispensatiën, als verleend schijnt te zijn aan *W. van den Brink*, die benoemd is tot griffier bij het kantongeregt te Eindhoven, alschoon hij is burgemeester van Woensel, en aldaar zijne woonplaats heeft.

De commissie stelt voor: 1°. Het verslag ter griffie neder te leggen; 2°. Daarvan een afschrift te zenden aan HH. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken en van Justitie.

Z. Exc. de *Minister van Justitie* heeft het woord, tot bestrijding [illegible].

De rapporteur, de heer *de Jong*, stelt thans voor, na de bekomene inlichtingen van den Minister, het adres alleen ter griffie neder te leggen.

Nu ontstaat er eene vrij langdurige discussie, waaraan onderscheidene leden, alsmede Z. Exc. de Minister, deel nemen. Sommigen willen, dat het adres, na de inlichtingen van den Minister, naar den Minister van Binnenlandsche Zaken zal worden verzonden. Anderen willen eerst [illegible] hebben gebragt, of het adres ter griffie zal [illegible] dan over het renvooi beslist hebben. Nog anderen willen het adres nogmaals aan de commissie verzenden, ten einde deze, na de bekomene inlichtingen, een nader voorstel zou [illegible].

Bij dat verschil van meening, is het oorspronkelijk voorstel der commissie in hoofdelijke omvrage gebragt, met dat gevolg, dat 25 leden voor en 25 tegen hetzelve verklaarden, zoodat de stemmen staakten, en, ingevolge het reglement, besloten werd, de zaak tot eene volgende zitting uit te stellen.

Voor de conclusie der commissie hebben zich verklaard de heeren *van Panhuys*, *Ruma*, *den Tex*, *van Dam*, *de Monchy*, *Kniphorst*, *Verwey Mejan*, *van Rijckevorsel*, *van Twiss*, *Luzac*, *Anemaet*, *Cost Jordens*, *Tressling*, *Scheets van Harencarspel*, *de Man*, *Brouwer*, *Modderman*, *Mutsaers*, *van Rosenthal*, *Schooneveld*, *Gouverneur*, *van Goltstein*, *Romme*, *Nederburgh* en *Luyben*.

Tegen dezelve de heeren *Hinlopen*, *van Rappard*, *Corneli*, [illegible], *Hooft*, [illegible], [illegible], *van Bleyswijk*, *Snouck Hurgronje*, *Michiels van Verduynen*, *van Heeckeren*, *Warin*, *Duyvestein*, *Backer*, *de Jong*, [illegible], *Uytwerf Sterling*, *Faber van Riemsdijk*, *Petit*, *van Nagell*, *Repelaer*, *Hooft*, *Star Busmann*, *de Backer*, *Bruce* en *van Akerlaken*.

Aan de orde van den dag is de beraadslaging over het ontwerp van wet, houdende den *derden* titel van het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, *van de advocaten*.

Dit ontwerp wordt bestreden door de heeren *van Panhuys*, *Tressling*, *de Man*, *van Goltstein*, *Faber van Riemsdijk* en *van Rosenthal*, en verdedigd door de heeren *Sterling* en *Scheets van Harencarspel*.

Z. Exc. *de Minister van Justitie* verdedigt mede de voordragt.

Bij hoofdelijke omvrage, wordt het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 31 tegen 21 stemmen.

Tegen gestemd hebben de heeren *van Dam van Isselt*, *Verwey Mejan*, *van Rijckevorsel*, *Twiss*, *de Jong*, *Luzac*, *Anemaet*, *Faber van Riemsdijk*, *Tressling*, *de Man*, *Modderman*, *Mutsaers*, *van Rosenthal*, *Schooneveld*, *Gouverneur*, *van Goltstein*, *Romme*, *Bruce*, *Hinlopen*, *van Panhuys* en *Snouck Hurgronje*.

Vervolgens is beraadslaagd over den *vierden* titel, *van de procureurs*.

Dit ontwerp is bestreden door de heeren *Tressling*, *Cost Jordens*, *Schooneveld* en *Luzac*.

Z. Exc. de Minister van Justitie verdedigt hetzelve.

Bij hoofdelijke omvrage is dit ontwerp *aangenomen* met 27 tegen 1[illegible] stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Modderman*, *Mutsaers*, *van Rosenthal*, *Schooneveld*, *Gouverneur*, *de Backer*, *Nederburgh*, *van Panhuys*, *van Dam van Isselt*, *Verwey Mejan*, *van Twiss*, *Luzac*, *Anemaet*, *Cost Jordens* en *Tressling*.

Eindelijk wordt, zonder dat daarover iemand het woord voert, *met algemeene stemmen aangenomen* het ontwerp, houdende regeling van de invoering van bovengemelde titels.

— In de antwoorden der Regering op de medegedeelde bedenkingen, in de afdeelingen der Tweede Kamer gemaakt, ten aanzien van het 9de hoofdstuk der Staatsbegrooting, departement van financien, wordt onder anderen gezegd, dat aan het jaarlijksch verslag wegens het gebruik der geldmiddelen thans de laatste hand wordt gelegd, en dat hetzelve alzoo, overeenkomstig het eerste lid van art. 126 der Grondwet, eerlang zal kunnen worden medegedeeld. Het verslag zal zich aansluiten aan de Staatsrekeningen vroeger ingediend, deze vervangen, en tevens inhouden de kasrekening van het Rijk; met dien verstande, dat daarin ook zullen zijn opgenomen de ontvangsten en uitgaven gedurende 1842 op het dienstjaar 1841 bewerkstelligd, zoo mede op het, onder 31 December 1842, nog niet afgeloopen dienstjaar 1842, hetwelk eerst onder 31 December wordt afgesloten, en dus niet vóór in 1844 bij de Algemeene Rekenkamer ter opneming en sluiting kan worden overgebragt.

Naar aanleiding van de daaromtrent gemaakte aanmerking, wordt voorts in deze antwoorden verklaard, dat de grondslagen, waarop de in de onderscheidene vakken van administratie gebragte wijzigingen berusten, die zijn van vereenvoudiging en meer krachtige werking van het bestuur daarvan, en dat de Regering, welker pligt het is te zorgen voor de regelmatige inrigting der administratie, de overtuiging heeft, dat de verzekering van 's Rijks inkomsten daardoor in allen deele bevestigd zal worden; terwijl uit de ingediende begrooting aan de Staten-Generaal heeft kunnen blijken, dat de daardoor te weeg gebragte bezuiniging aanmerkelijk is.

— Woensdag nacht is Zijner Majesteits [illegible] adjudant, de schout-bij-nacht *Arriens*, van 's Hage vertrokken naar Biberich, om aan den [illegible] de tijding van het overlijden van koning *Willem Frederik*, [illegible] Z. M. bekend te maken; alsmede naar den Groothertog van Hessen-Cassel en naar de vrije stad Frankfort.

Gisteren nacht was met eene soortgelijke zending naar Rome, waar zich thans, zoo als bekend is, prinses *Albert* van Pruissen bevindt, vertrokken, de graaf *van Bylandt*, kamerheer des Konings.

Men verzekert dat het stoffelijk overschot van Z. M. koning *Willem Frederik*, Graaf van *Nassau*, van Rotterdam, alwaar in een der Rijksgebouwen eene zoogenaamde *chapelle ardente* in gereedheid wordt gebragt, met plegtigheid naar Delft zal worden overgevoerd.

Men meent voorts uit goede bronnen te weten, dat Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden door wijlen zijnen Koninklijken Vader, bij testamentaire dispositie, tot executeur van Hoogstdeszelfs uitersten wil benoemd is.

— De Minister van Justitie, *ad interim* mede belast met de functien van Minister van Financien, heeft ter kennisse gebragt van het algemeen, dat er, ingevolge eene onlangs tusschen de Nederlandsche en Engelsche Post-Administratien geslotene nadere overeenkomst, en te beginnen met den 1sten Januarij aanstaande, onderscheidene nieuwe bepalingen omtrent de briefwisseling tusschen de beide Rijken, en omtrent die, welke over Engeland met andere landen of koloniën kan gevoerd worden, in werking zullen komen.

De voornaamste punten, bij welke het algemeen een dadelijk belang heeft, zijn de volgende:

1°. De tot heden in beide landen bestaande verpligting om de brieven, over en weder, voor een gedeelte van den afstand te frankeren, is afgeschaft, voor zoo veel betreft de regtstreeksche briefwisseling tusschen de Nederlanden en het vereenigd Koningrijk van Groot-Brittannie, bevattende Engeland, Schotland en Ierland, en derhalve met uitzondering der Britsche koloniën en van andere buitenaf gelegene bezittingen;

2°. Men zal in beide rijken de brieven, naar verkiezing der belanghebbenden, of geheel ongefrankeerd, of geheel gefrankeerd tot aan de plaats van bestemming, kunnen verzenden.

In beide gevallen zal het port over den geheelen afstand, welke ook de plaats van afzending of van bestemming der brieven in een der beide landen moge zijn, *zestig* cents voor iederen enkelen brief bedragen.

3°. Er zullen, door middel der nederlandsche postkantoren, en derhalve zonder dat men verpligt zij langer de tusschenkomst van eenen correspondent in Engeland te bezigen, brieven over dat Rijk kunnen worden gewisseld met alle kolonien, landen of bezittingen, waarop uit Engeland geregelde middelen van communicatie bestaan.

Bij verzending van hier zal die weg door de belanghebbenden op de adressen der brieven moeten worden vermeld, en zullen voorts deze brieven onderworpen zijn aan eene gedwongene frankering, niet te bovengaande het geen daarvoor in Engeland zelfs, behoudens het meerdere voor de verzending van hier, zoude moeten betaald worden.

Hiertoe 4°. worden de gelegenheden bepaald, waarvan hier te lande op die wijze zal kunnen gebruik gemaakt worden, zijnde hoofdzakelijk de onderscheidene britsche bezittingen in en buiten Europa, Spanje en Portugal, de Vereenigde Staten, West-Indie, Brazilië, Mexico, Chili, Peru, enz.

5°. Er zal almede, tegen betaling van een gedwongen frankeergeld, over een gedeelte van den afstand, gelegenheid zijn, om van hier nieuwspapieren en andere periodieke drukwerken naar Groot-Brittanje, benevens nieuwspapieren, naar de kolonien of andere landen, over Engeland, te verzenden.

Dit frankeer-geld bedraagt: in het eerste geval *vijf* cents, en in het tweede *tien* cents per nommer of per blad, wanneer een nommer uit meer dan één blad bestaat.

Overigens zijn de verdere, omtrent de binnenlandsche verzendingen, van gelijken aard bestaande bepalingen ook hier van toepassing.

6°. Ten aanzien van de vaart der stoompaketbooten tusschen de Nederlanden en Engeland, tweemalen in de week, en van de vrijheid om ook des verkiezende, met andere particuliere stoombooten, over den post, brieven te kunnen ontvangen en verzenden, blijft alles op den tegenwoordigen voet bepaald.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 4 dezer, n°. 49, is bepaald, dat, ten gevolge der opheffing van de bemoeijenissen der heeren gouverneurs van de onderscheidene provincien, omtrent het bestuur en toezigt voor de invordering van 's lands middelen en ontvangsten, de voor het tijdstip der invoering van het Koninklijke besluit van den 4 September 1823, n°. 9, bestaan hebbende regtstreeksche en onmiddellijke betrekking tusschen het hoofdbestuur der posterijen, thans vereenigd met het departement van financien, en de directeurs of andere beambten der posterijen in de provincien, voor zoo veel dit niet reeds vroeger, ten gevolge van het Koninklijk besluit van den 27 Februarij 1824, n°. 79, geschied is, zal worden hersteld, en dat daarentegen de bepalingen van Zr. Ms. besluit van den 25 October jl., n°. 65, niet zullen geacht worden van toepassing te zijn op het beheer van en toezigt over de openbare middelen van vervoer, thans onder de leiding van het departement van financien, aan de heeren gouverneurs, benevens aan heeren gedeputeerde Staten in iedere provincie en aan de plaatselijke besturen opgedragen, maar daaromtrent alles zal blijven op den tegenwoordigen voet.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 17den December 1843, n°. 57, is benoemd: tot kantonregter te Waalwijk mr. *J. Gerris*.

— Uit een door de regering medegedeelde staat blijkt, dat uit het fonds voor kwade posten op de grondbelasting, over het jaar 1841, zijn gedaan de volgende betalingen, als: Noord-Braband *f* 29,324,05½, Gelderland *f* 1,853,52½, Zuid-Holland *f* 2,737,37½, Noord-Holland *f* 12,156,60½, Zeeland *f* 3,883,86½, Utrecht *f* 1,750,91½, Vriesland *f* 3,071,89½, Overijssel *f* 1,878,53, Groningen *f* 1,969,78, Drenthe *f* 335,85 en Limburg *f* 566,64.

— Volgens den onlangs uitgegeven Leydschen Studenten-Almanak telt de Hoogeschool aldaar thans 464 studenten, als: in de letteren 26, in de geneeskunde 180, in de regten 218, in de godgeleerdheid 30 en in de wis- en natuurkunde 10. Bovendien zijn aldaar ingeschreven als elders studerende 131, te weten: in de letteren 9, in de geneeskunde 52, in de regten 51 en in de godgeleerdheid 19.

's Gravenhage, den 23sten. — In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de Centrale Afdeeling verslag uitgebragt over het 9de hoofdstuk litt. B, der staatsbegrooting 1844-1845.

De commissie belast met het ontwerp van een adres in antwoord op de koninklijke boodschap wegens het overlijden van Z. M. *Willem Frederik*, Graaf van Nassau, is daarmede gereed; het ontwerp wordt dadelijk naar de afdeelingen gezonden, waartoe de zitting kortstondig geschorst wordt, en daarna door de centrale afdeeling verslag uitgebragt, en bepaald over dit ontwerp heden (zaturdag) te beraadslagen.

De Voorzitter zegt eene kennisgeving ontvangen te hebben van Z. Exc. den Minister van Financien *ad interim*, houdende wijziging in het 2de hoofdstuk der begrooting, bepalende dat de bezoldiging van de leden van den Raad van State van *f* 6000 op *f* 5000 wordt gebragt.

Aan de orde van den dag is thans de beraadslaging over het 2de hoofdstuk, van de hooge collegien van Staat.

De heer *van Dam van Isselt* verklaart zich tegen de voordragt, omdat daarop de post voor den hoogen raad van Adel voorkomt, hetwelk hij als eene inbreuk op het koninklijk prerogatief beschouwt, daar de grondwet alleen aan het hoofd van den staat het regt toekent om tot den adelstand te verheffen; ook zijn de uitgaven hooger dan de inkomsten van het collegie, en dit zou eenen nieuwen last op de natie leggen.

De heeren *van Goltstein*, *den Tex* en *Faber van Riemsdijk* hebben den vorigen redenaar bestreden. Door de plaatsing van den Raad op de begrooting heeft men aan de ware beginselen van het staatsregt voldaan. Den Koning is het zeker voorbehouden tot den adelstand te verheffen, doch onder beperking der wetgevende bepalingen, zoo als met andere prerogatieven enz. het geval is; het fonds is de eigendom van den staat, de gelden zijn bijeengebragt tot het bekomen van adelbrieven, even als men tot het bekomen van andere voordeelen regten betaalt.

Nadat nog eenige leden gesproken hebben, heeft de Minister van Financien *ad interim* het ontwerp verdedigd, den wensch te kennen gegeven dat men het jaar 1844 niet mogt intreden, zonder dat de grondwettige uitgaven toegestemd waren. Over den hoogen raad van Adel sprekende, zeide de Minister dat er nopens het fonds, waaruit tot hier toe de betalingen geschied zijn, later een voorstel zal worden gedaan, doch dat de regering dat fonds wel degelijk als eigendom van den staat beschouwde.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp met 46 tegen 6 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *van Dam van Isselt*, *Petit*, *Schooneveld*, *M. van Verduynen*, *Anemaet* en *van Rosenthal*.

Daarna is beraadslaagd over het rapport der Commissie tot de verzoekschriften, nopens het adres van notarissen uit Noord-Braband (zie hierboven). Nadat ook Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken onderscheiden inlichtingen had gegeven, en verscheidene leden nog het woord hadden gevoerd, is men ter stemming overgegaan, en heeft men met eene meerderheid van 36 tegen 16 stemmen besloten het request ter griffie neder te leggen. De laatste leden waren alsnog voor eene verzending aan de beide Ministers.

De vergadering werd tot gisteren avond gescheiden.

— Bij besluit van 20 dezer zijn door Zijne Majesteit in deze provincie benoemd: tot hoogheemraad van Maasland *B. de Kadt*, ten gevolge van aftreding; tot hoogdijksheemraden van het Oud land van Altena *H. van der Colff* en *A. N. J. Hanedoes Almkerk*, beiden ten gevolge van aftreding; tot gezworen van den polder der Oude Appelaar, gemeente Fijnaart, *J. Lz. van Dis*, in plaats van *J. Mz. van Dis*, overleden.

— Men verzekert dat de werkzaamheden der Kamer, na Kersmis, onverwijld zullen worden voortgezet. Men zal alsdan een aanvang maken met het onderzoek en de behandeling der nog overige financiële wetten, die aanhangig zijn of alsnog zullen worden aangeboden. Men ziet in de volgende week de voordragt van het ontwerp, houdende de uitschrijving eener geldleening en de invoering eener belasting op de bezittingen, te gemoet. Men wil, dat de Raad van State zijn advies over dit ontwerp reeds zou hebben uitgebragt.

— Men verneemt dat, nadat het overlijden van Z. M. den Graaf van Nassau alhier was bekend geworden, op vrijdag 15 dezer door den heer kantonregter dezer stede, ingevolge het bepaalde bij art. 660 van het wetboek van burgerlijke regtsvordering, eene verzegeling is gedaan in het paleis in het Noordeinde, ten behoeve van de afwezige erfgenamen, prins *Frederik* der Nederlanden en prinses *Albert* van Pruissen. Den volgenden dag zijn door den notaris *Schiefbaan* aan denzelfden kantonregter aangeboden twee olografische uiterste willen van den overledenen Vorst, en zulks ter voldoening aan het voorschrift van art. 984 van het burgerlijk wetboek.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 22sten:

»Omtrent de toebereidselen op 's Rijks werf, tot ontvangst van het stoffelijk overschot van Z. M. den Graaf van Nassau, verneemt men in bijzonderheden nader, dat in de daartoe ingerigte groote zaal, in de woning van den heer Directeur der Marine, al de vensterramen van breede effen zwarte afhangende gordijnen zijn voorzien, terwijl de grond geheel en al met zwart is bekleed, en men thans bezig is de katafalk op te rigten.

»Volgens eene mededeeling uit Berlijn, in een der Hamburger bladen, waren den 15 dezer voorloopige bevelen gegeven wegens het militair escorte bij het overbrengen van het lijk uit die residentie naar Hamburg. Twee eskadrons van het regement garde kurassiers zouden den doorluchtige Overledene tot Potsdam begeleiden, terwijl verder, van station tot station, andere troepen tot vergezelling van dit eerbewijs gereed stonden. De verdere beschikkingen had men geheel aan Z. M. den tegenwoordigen Koning der Nederlanden overgelaten.”

— Uit Deventer schrijft men:

»Men verneemt dat tusschen de Stedelijke Regering en verdere Burgerlijke en Militaire Autoriteiten afgesproken is, dat men elkander voor het vervolg, te beginnen met 1 Januarij 1844, geene zoogenaamde nieuwjaarskaartjes brengen of zenden zal. Men hoopt dat dit voorbeeld ook bij de particulieren navolging vinden zal, en dat alzoo algemeen afgeschaft moge worden eene ijdele en zinlooze formaliteit.

welke nimmer kan medewerken om wederzijdsche hoogachting en vriendschap aan te kweeken, maar in tegendeel, bij een eigenwillige uitlegging, wel aanleiding kan geven tot het ontstaan van misverstand en verkeerde opvattingen."

De Oostenrijksche *Beobachter* geeft de volgende berigten uit Konstantinopel van 29 November:

„De Porte heeft besloten, commissarissen naar verscheiden provincien van Europeesch Turkije af te zenden, om nopens den toestand derzelve naauwkeurige inlichtingen in te winnen en de redenen van beklag, welke de christelijke bevolking aldaar hebben mogt, uit den weg te ruimen. Dien ten gevolge werd de brigade-generaal *Ali Riza* Pacha naar Salonika, Monastir, Uskub, Vranja en Leskowacz [waar onlangs zeer bedenkelijke onlusten hebben plaats gehad], de door verscheiden zendingen bekende *Selim* Bey naar Philippopolis, Sophia, Nissa en Widdin, en eindelijk *Latif* Effendi naar Larisse en de Grieksche grenzen afgevaardigd.

„De Porte heeft de tijding ontvangen, dat de beide verbannen Servische primaten, *Wucsitsch* en *Petroniewitsch* te Sistowe, alwaar zij hun verblijf moeten houden, aangekomen zijn."

191ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. No. 8898, een prijs van *f* 65, en premie van *f* 1000.
2e — No. 15771, *f* 2500; No. 1107, *f* 1000.
3e — No. 3739, *f* 1000; No. 818, *f* 7500.
4e — No. 7513, *f* 1000; No. 16503, *f* 1500.
5e — No. 3220, *f* 25,000; Nos. 15373, 10393, ieder *f* 1000.
6e — Nos. 142, 20651, ieder *f* 1000.
7e — No. 3444, *f* 1500.
8e — Nos. 23677, 16599, 14670, ieder *f* 1000; No. 20780, *f* 65, en eene premie van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *December*) werden uitbetaald: Ned. 2½ pCt. 54 5/16, 55, drie zest.; dito 5 pCt. 99 5/16, drie achtste; Syndic. 4½ pCt. 94 drie achtste, ½; dito 3½ pCt. 79 5/16; Handelmaats. 133½; O. Indie 5 pCt. 99; Ardoins 20 zeven zest.; dito Coupon 19¾, 21¼; dito 3 pCt. 30¾, 31; Portugal te L. 2½ pCt. 44⅞; Rusland 4 pCt. 90⅝; dito Stiegl. en Comp. 89⅞; Onbep. Bl. Grieken 9 elf zest.

** Heden overleed, na eene ziekte van 10 weken en na voorzien te zijn met de H. Sacramenten van onze H. Kerk, mijn waarde en geliefde Echtgenoot J. VAN DER LAAT, in den ouderdom van 53 jaren, 9 maanden en 26 dagen. Hoe onoverkomelijk dit verlies mij, mijnen zes kinderen en behuwdzoon ook toeschijne, stellen wij ons vertrouwen in de Goddelijke Voorzienigheid.

BREDA, 18. December 1843.

Wed. J. VAN DER LAAT,
Geb. DE ZWART.

P. S. De Affaire zal op dezelfde firma van J. VAN DER LAAT, zoo als hieronder geteekend is, gecontinueerd worden en blijft zich deswege in uw gunst aanbevolen.

De Weduwe en kinderen J. VAN DER LAAT.

POSTWAGEN-ONDERNEMING
VAN W. SPRENGER & COMP.,
van SLEEUWIJK naar BREDA, vice versa.

Bovengenoemde Ondernemers berigten bij dezen, dat, van heden af tot nadere aankondiging, hunnen POSTWAGEN, in plaats van des morgens ten *half zes*, ten *zes ure* van *BREDA* zal vertrekken.

MAATSCHAPPIJ
VAN
ALGEMEENE ASSURANTIEN
TEGEN GEVAREN VAN
BRAND.

DE MAATSCHAPPIJ VAN ALGEMEENE ASSURANTIEN, gevestigd te *Brussel*, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 2 Junij 1830, en gewaarborgd door een Kapitaal van twee millioenen en vijf honderd duizend gulden, waarvan Z. M. de Koning der Nederlanden deelnemer is, verzekert tegen BRAND en het VUUR des HEMELS, op de voordeeligste wijze, alle ROERENDE en ONROERENDE GOEDEREN, zonder zelf kosten van taxatie, administratie of briefporten in rekening te brengen, noch eenige Inleggelden te vorderen.

Assurantien, voor zeven jaren aangegaan, genieten het laatste jaar vrijdom van betaling, zoo mede die voor vijf jaren, mits vier vooruit betalende.

Voor gewone Gebouwen is de premie slechts 60 Cents per duizend gulden.

Nadere informatien bij J. P. C. PISTORIUS, Agent der Maatschappij, in de Reigerstraat te *Breda*.

Te Huur, tegen den eersten April 1844:

Een BOVENKWARTIER, bestaande uit 4 KAMERS en KEUKEN, ZOLDER en KELDERKOMPARTIMENT, WEL- en REGENWATER, groote KASTEN, het medegebruik van TUIN, voor *f* 200,— 's jaars. De Personele Belasting voor den Verhuurder. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

DOMEINGOEDEREN
VAN
Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.
RENTAMBT *BREDA*.

Verkooping van Schaar- en Masthout,
in het Ulvenhouts- en Mastbosch en onderhoorige Plantaadjen,
EN
AFBRAAK,
op de Hoeve het Speelhuis, onder Teteringen.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Breda*, als daartoe geautoriseerd, zal, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, op *Donderdag den 28. December* 1843, des morgens te 9 uren, ten Huize en Herberge van MATTIJS VAN ALPHEN, in het *Roode Hart*, te *Ginneken*, publiek

VERKOOPEN:

In het Ulvenhouts-Bosch,

2 Kavels vijfjarig SCHAARHOUT.

Op de Hoeve te Hoilten, onder Gilze,

5 Kavels zevenjarig SCHAARHOUT.

In het Mastbosch,

11 Kavels zevenjarig SCHAARHOUT.

In het Ulvenhouts-Bosch,

26 Kavels MASTENBOOMPJES, in de dreven van het *Chaambosch*.
2 dito gekapt liggende in gemeld Bosch.
26 dito op stam staande MOSCOVISCHE MAST, in het achterste *Nieuwbosch*.

Op de Hoeve het Speelhuis,

7 Kavels AFBRAAK, waaronder eene KOLFBAAN.

Alles breeder bij Billetten vermeld, en liggen de Conditien van Verkoop ter lezing ten Kantore van den Rentmeester, en bij den Plantagemeester te *Ginneken*, terwijl nadere informatien te bekomen zijn, zoo bij de Boschbeambten, als bij den Pachter op de Hoeve *het Speelhuis*.

De Rentmeester voornoemd,
M. SMITS.

DOMEINGOEDEREN
VAN
Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.
RENTAMBT DE *KLUNDERT*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Klundert*, zal, als daartoe geautoriseerd, ten overstaan van den Notaris G. W. MARIS, op den 19. *Januarij* 1844 en volgenden dag, des voormiddags te 9 uren, ten Stadhuize van de *Klundert*, VERKOOPEN:

184 OLMEN, 130 ESSCHEN en 550 WILGEN, extra zware en hoogopgaande BOOMEN, bijzonder geschikt tot WERKHOUT, benevens eene aanzienlijke partij CANADASCHE POPULIER-BOOMEN en HAKHOUT, staande alles onder de *Klundert*; kunnende de BOOMEN zeer gemakkelijk en op kosten te water worden vervoerd.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Rentmeester voornoemd, en bij den Opzigter Wm. LIPS, te *Klundert*.

De Rentmeester voornoemd,
L. H. BIJSTERBORGH.

** K. H. BODE, Notaris te *'s Prinsenhage*, zal, op *Zaturdag den* 30. *December* 1843, ten Huize van PIETER DIELEMANS, Veilen, en op *Zaturdag den* 13. *Januarij* 1844, ten Huize van J. SCHRAAUWEN, te *'s Prinsenhage*, Verkoopen, telkens des avonds ten 6 uren:

1e KOOP. Een perceel BOUWLAND, gelegen op *Heylaar*, onder *'s Prinsenhage*, Sectie F, No. 458, groot 1 Bunder, 11 Roeden, 80 El.

2e KOOP. Een perceel WEILAND, gelegen als voor, op *Boeymeer*, Sectie I, No. 419, groot 92 Roeden, 80 El.

3e KOOP. Een dito, gelegen als voor, op *Boeymeer*, groot 46 Roeden, 70 El, Sectie I, No. 435.

4e KOOP. Een dito, gelegen als voor, op de *Rith*, Sectie N, No. 221, groot 37 Roeden, 50 Ellen.

5e KOOP. Een dito, gelegen als voor, op de *Rith*, Sectie N, No. 222, groot 46 Roeden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.